

Tydligare anmälningssplikt när det gäller barnmisshandel

Skärpta straff för barnmisshandlare och tydligare anmälningssplikt. Det föreslås i en proposition som folkhälsominister Morgan Johansson i förra veckan överlämnade till riksdagen.

Den senaste tidens uppmärksammade domar i barnmisshandelsmål har lett till kraftig folklig opinion för strängare straff. Nu föreslår regeringen att en så kallad straffskärpningsgrund införs i brottsbalken. Straffskärpningsgrunden ska gälla vid brott ågnade att skada tryggheten och tilliten hos ett barn i förhållande till en närstående. Förutom direkta brott mot barnet kan den även gälla om barnet till exempel blir vittne till att en förälder slår den andra.

Anmälningsskyldigheten enligt Socialtjänstlagen, SoL, som bland andra all hälso- och sjukvårdspersonal omfattas av, ska enligt propositionen förtydligas.

– Det finns anledning att tro att personal som omfattas av anmälningsskyldigheten inte helt förstår dess omfattning och inte anmäler allt de borde anmäla, sa Morgan Johansson.

För att ytterligare understryka att anmälningsskyldighet måste fullföljas föreslås att hänvisningar till SoL ska finnas i alla lagar som berör verksamheter som kommer i kontakt med barn.

I propositionen finns också förslag

FOTO: RAGNAR NESS/IBL

Regeringen föreslår skärpta straff för brott ågnade att skada tryggheten och tilliten hos ett barn.

som syftar till bättre samverkan mellan polis, hälso- och sjukvård, barnomsorg, skola och socialtjänst.

Dessutom får Socialstyrelsen några olika utredningsuppdrag. Till exempel om att införa system för dödsfallsutredningar och om ett eventuellt inrättande av ett nationellt riskbarncentrum i syfte att förstärka och förbättra kvaliteten i framtida insatser. Kunskapsspridning och kunskapsanvändning bör också vara centrala uppdrag för en nationell samordningsfunktion, skriver regeringen.

Läs mer om barnmisshandel i nästa nummer av Läkartidningen. Där berättar läkare vid Astrid Lindgrens barnsjukhus om sitt vårdprogram för misstänkta fall av barnmisshandel.

Sara Hedbäck

Nationella riktlinjer för behandling av självmordsnära ungdomar

Sverige har som första land i Europa tagit fram nationella riktlinjer för behandling av ungdomar efter självmordsförsök. Riktlinjerna har fått internationell uppmärksamhet och kan komma att stå modell för motsvarande riktlinjer i andra länder.

Även om antalet självmord i Sverige minskar kontinuerligt, gäller den trenden inte bland de yngsta åldersgrupperna upp till 17 år. Statistiken visar att varje år tar 30–40 ungdomar i åldrarna 15–19 år sina liv. I åldersgruppen 20–24 år är motsvarande siffra 70 per år. Och i flera enkätundersökningar uppger 7–8 procent av flickorna och 3–4 procent av pojkarna att de någon gång försökt ta sitt liv.

För att tillförsäkra självmordsnära barn och ungdomar, och deras familjer,

en så god vård som möjligt har nu nationella riktlinjer tagits fram. Dessa ska både kunna fungera som ett stöd i behandlingen, och användas för utbildning och i utarbetandet av lokala vårdprogram.

– Att Sverige blir först i Europa med den här typen av riktlinjer är ett uttryck för att vi ligger långt framme, inte minst ifråga om forskning, på det här området, säger Per Anders Rydelius, professor på institutionen för kvinnors och barns hälsa vid Karolinska institutet i Solna.

Det finns enligt Per Anders Rydelius i dag stora regionala skillnader i Sverige i hur dessa patienter, liksom deras familjer, bemöts och behandlas. Därför krävs ökade kunskaper och ett gemensamt synsätt, vilket de nationella riktlinjerna kan bidra till.

Peter Örn

Apoteket positivt till läkemedelsprofil

Läkemedelsprofiler kan vara ett bra stöd för patienten, apoteket och sjukvården. Det rapporterar Apoteket AB som prövar så kallade läkemedelsprofiler i ett pilotprojekt.

Drygt femhundra personer, varav hälften över 65 år, med i genomsnitt tio receptföreskrivna läkemedel, ingår i projektet, som nu avgivit en delrapport. Rapporten berättar att mer än hälften av de deltagande har läkemedelsrelaterade problem. Biverkningar, felanvändning och interaktioner utgör omkring en fjärdedel vardera av problemen.

En läkemedelsprofil innebär att personen godkänner att en elektronisk loggbok upprättas som ger en helhetsbild av personens läkemedel. (LT)

Äldre personal orsak till ökad sjukfrånvaro

Den psykosociala arbetsmiljön har hårdnat under 1990-talet. Det slår Socialstyrelsen fast i rapporten Folkhälsa och sociala förhållanden, som överlämnades till regeringen förra veckan.

Socialstyrelsen skriver att den ekonomiska krisen under 1990-talet medförde kraftiga personalneddragningar, i synnerhet i vård- och omsorgssektorn, med större press på personalen som följd. Den arbetsrelaterade ohälsan har också ökat. Däremot avspeglar inte den ökade sjukfrånvaron en försämrad folkhälsa i stort, annat än i yngre åldrar där den försämrade psykiska hälsan kan vara en delförklaring. Socialstyrelsen förklarar en tredjedel av den ökade sjukfrånvaron mellan 1995 och 2001 med att andelen äldre i arbetskraften ökat. (LT)

Läkarförbundet vill ändra i AEAs stadgar

Läkarförbundet har nu motionerat om en ändring i stadgarna för Akademikerernas erkända arbetslöshetskassa (AEA). De föreslagna ändringarna skulle göra det möjligt att överföra hela medlemsadministrationen beträffande AEA-medlemmar till AEA centralt. Idag hanteras detta av de SACO-förbund som ingår i AEA, bland annat Läkarförbundet.

En ändring skulle leda till förenklingar i administrationen samt till en större flexibilitet, menar Läkarförbundet. Dessutom har JO framfört kritik mot att arbetslöshetskassorna överlämnar hantering som innefattar myndighetsutövning till de olika fackförbunden. (LT)